

Artikel 1 De verzekerden

Als uit het polisblad blijkt dat een dekking voor een alleenstaande is afgegeven, zijn de verzekerden de hierna onder a, g, h en i bedoelde personen en als uit het polisblad blijkt dat een dekking voor een gezin of samenwonenden is afgegeven, zijn de verzekerden de onder a tot en met i bedoelde personen:

- a. de verzekeringnemer;
- b. de echtgen(o)t(e) of partner, die met de verzekeringnemer duurzaam samenwoont;
- c. de inwonende, ongehuwde kinderen, adoptief-, pleeg- en stiefkinderen;
- d. de niet-inwonende, ongehuwde kinderen, adoptief-, pleeg- en stiefkinderen, die in Nederland een dagstudie volgen of in een verpleeg-inrichting verblijven;
- e. de inwonende (schoon)ouders;
- f. de au-pair gedurende de tijd dat deze woont bij de verzekeringnemer;
- g. de gemachtigde bestuurder of passagier van een voer- of vaartuig dat aan een verzekerde toebehoort, als zodanig;
- h. uitsluitend voor de rechtsbijstand die genoemd is in artikel 6 lid 1 van deze polisvoorwaarden:
 - de reisgenoot, die vanuit Nederland meereist in het persoonlijke reisgezelschap van verzekeringnemer op een (vakantie)reis, gedurende deze (vakantie)reis;
 - het huispersoneel in dienst bij verzekeringnemer;
- i. de nagelaten betrekkingen van een verzekerde, indien en voorzover zij een vordering kunnen instellen tot voorziening in de kosten van levensonderhoud naar aanleiding van een gebeurtenis, waarvoor krachtens de verzekering aanspraak op rechtsbijstand bestaat.

Artikel 2 De verzekerde activiteiten

Als verzekerde betrokken is geraakt in een geschil bij het uitoefenen van zijn particuliere activiteiten, heeft hij aanspraak op adviesservice en op rechtsbijstand, tenzij die aanspraak verband houdt met de uitoefening van een vrij beroep of een bedrijf of de verwerving van inkomsten buiten regelmatige loondienst.

De te verlenen adviesservice houdt in: het eenmalig verlenen van een telefonisch juridisch advies aan de hand van de informatie die verzekerde telefonisch verstrekt.

Artikel 3 De franchise

De verzekerde kan alleen aanspraak maken op rechtsbijstand als het belang van zijn verzoek ten minste € 225,- beloopt. Deze bepaling geldt niet voor verhaal van schade die in het verkeer is ontstaan en voor strafzaken.

Artikel 4 De uitsluitingen

DAS verleent geen rechtsbijstand:

- a. in een geschil over het in eigendom hebben, bezitten, houden, (ver)kopen van luchtvaartuigen en voorts van pleziervaartuigen met een huidige nieuwwaarde van meer dan € 200.000,-;
- b. in geschillen over de aanschaf van tweedehands voer- en vaartuigen, tenzij gekocht onder schriftelijke garantie bij een officiële dealer;
- c. in geschillen over onroerende zaken, tenzij deze betrekking hebben op:
 - de door de verzekerde zelf bewoonde woning, laatstelijk bewoonde of te bewonen woning;
 - het voor eigen gebruik bestemde vakantieverblijf van de verzekerde;
 - onbebouwde grond waarop een door de verzekerde te bewonen woning wordt gebouwd;
 mits voornoemde onroerende zaken zijn gelegen in Nederland;
- d. in geschillen over de verhuur of exploitatie van goederen of zaken door een verzekerde en vermogensbeheer (de eigendom, het bezit, de aan- of verkoop van effecten, aandelen, obligaties en pandbrieven daaronder mede begrepen);

- e. bij het voeren van verweer tegen vorderingen uit onrechtmatige daad, waaronder mede begrepen vorderingen op grond van artikel 5:37 BW, of daarvoor in de plaats komende regresacties;
- f. in geschillen over het huwelijksvermogensrecht, echtscheiding, beëindiging van samenleving buiten huwelijk en verplichtingen tot levensonderhoud of daarvoor in de plaats komende vorderingen met uitzondering van een eenmalig juridisch advies;
- g. in een (arbeidsrechtelijk) geschil waarin volgens artikel 131 of artikel 241 boek 2 BW de rechtbank bevoegd is in verband met verzekerdes huidige of voormalige hoedanigheid van statutair bestuurder van een vennootschap;
- h. in erfrechtelijke geschillen als de erflater vóór de ingangsdatum van de verzekering is overleden.

Artikel 5 De verlening van de rechtsbijstand

DAS verleent rechtsbijstand aan de verzekerde overeenkomstig de Algemene Voorwaarden en de hierna volgende bepalingen:

- a. per aanspraak op rechtsbijstand is verzekerde een eigen risico verschuldigd, overeenkomstig het bepaalde in artikel 5 en artikel 13 van de Algemene Voorwaarden, tenzij de aanspraak van verzekerde uitsluitend betrekking heeft op:
 - verhaal van materiële schade die in het verkeer is ontstaan;
 - een verkeersstrafzaak;
- b. DAS vergoedt de uit rechtsbijstand voortvloeiende externe kosten tot ten hoogste € 12.500,- per geschil. Dit kostenmaximum geldt niet voor:
 - verhaal van schade die in het verkeer is ontstaan;
 - een strafzaak.

Artikel 6 Het rechtsbijstandgebied, de bevoegde rechter en het toepasselijke recht

- 6.1. In de volgende gevallen wordt rechtsbijstand verleend in Europa en de landen rondom de Middellandse Zee, mits de rechter van één van die landen bevoegd is en het recht van één van die landen van toepassing is:
 - a. verhaal van schade ontstaan door een beschadiging van lijf of goed;
 - b. strafzaken;
 - c. geschillen uit sleep- en reparatieovereenkomst met betrekking tot een voertuig van de verzekerde;
 - d. geschillen uit vervoersovereenkomst;
 - e. geschillen uit overeenkomsten door verzekerde aangegaan in rechtstreeks verband met een (vakantie)reis.
- 6.2. In arbeids-, sociaalverzekeringsrechtelijke of contractuele geschillen wordt rechtsbijstand alleen verleend in Nederland, Duitsland, België en Luxemburg, mits de rechter van één van die landen bevoegd is en het recht van één van die landen van toepassing is.
- 6.3. In alle overige gevallen wordt rechtsbijstand alleen verleend in Nederland, mits de Nederlandse rechter bevoegd is en het Nederlandse recht van toepassing is.

Artikel 7 Onvermogen

DAS vergoedt aan de verzekerde de schade ten gevolge van de onrechtmatige daad van een ander, voorzover de schade een eigen risico van € 125,- te boven gaat tot ten hoogste € 1.250,-. Dit als de verhaalsactie strandt door onvermogen van de wederpartij, tenzij de verzekerde de schade op een andere manier vergoed kan krijgen.

Artikel 8 De waarborgsom

- 8.1. DAS schiet aan de verzekerde een waarborgsom voor van ten hoogste € 25.000,-, als door een buitenlandse overheid in verband met een gedekte strafzaak de betaling van een waarborgsom wordt verlangd voor zijn vrijlating, de teruggave van hem toebehorende zaken of de opheffing van een beslag daarop.
- 8.2. Door het aanvaarden van het voorschot machtigt de verzekerde DAS

onherroepelijk daarover te beschikken zodra het weer wordt vrijgegeven en aanvaardt hij de verplichting, zijn volle medewerking te verlenen aan het verkrijgen van onverwijld restitutie aan DAS.

- 8.3. De verzekerde is verplicht het voorschot zo spoedig mogelijk terug te betalen, maar in ieder geval binnen één jaar nadat het is verstrekt.

Als het Pluspakket is meeverzekerd, dan zijn de volgende voorwaarden van toepassing.

Pluspakket voor particulieren

In afwijking van en in aanvulling op het bepaalde in de bijzondere polisvoorwaarden DAS rechtsbijstandverzekering voor particulieren (verder te noemen de bijzondere polisvoorwaarden) wordt het navolgende bepaald.

Artikel 9 Uitbreiding rechtsbijstandgebied

Artikel 6 van de bijzondere polisvoorwaarden wordt vervangen door de volgende bepaling:

- 9.1. In de volgende gevallen wordt rechtsbijstand verleend in de gehele wereld:
- verhaal van schade ontstaan door een beschadiging van lijf of goed;
 - strafzaken;
 - geschillen uit sleep- en reparatieovereenkomsten met betrekking tot een voertuig van verzekerde;
 - geschillen uit vervoersovereenkomsten;
 - geschillen uit overeenkomsten door verzekerde aangegaan in rechtstreeks verband met een (vakantie)reis.
- 9.2. In arbeids-, sociaalverzekeringsrechtelijke of contractuele geschillen wordt rechtsbijstand alleen verleend in de Europese Unie, mits de rechter van één van de daartoe behorende landen bevoegd is en het recht van één van de daartoe behorende landen van toepassing is.
- 9.3. In geval rechtsbijstand wordt verleend overeenkomstig het bepaalde van lid 1 naar aanleiding van een gebeurtenis buiten Europa of de landen rond de Middellandse Zee, dan wel overeenkomstig het vorige lid, geldt in afwijking van artikel 3 van de bijzondere polisvoorwaarden een franchise van € 450,-.
- Voorts worden de externe kosten in afwijking van het bepaalde inzake het kostenmaximum vergoed tot ten hoogste € 5.000,- per geschil.
- 9.4. In alle overige gevallen wordt rechtsbijstand alleen verleend in Nederland, mits de Nederlandse rechter bevoegd is en het Nederlandse recht van toepassing is.

Artikel 10 Verhogen onvermogendekking

Het in artikel 7 van de bijzondere polisvoorwaarden genoemde maximaal uit te keren bedrag wegens onvermogen wordt gesteld op € 12.500,-. Deze bepaling geldt niet voor aanspraken op rechtsbijstand op grond van artikel 13 van dit pluspakket.

Artikel 11 Verweer tegen vorderingen o.g.v. onrechtmatige daad

- 11.1. Het bepaalde in artikel 4 sub e van de bijzondere polisvoorwaarden vervalt.
- 11.2. DAS verleent in zaken waarin verzekerde zich wenst te verweren tegen een vordering gebaseerd op onrechtmatige daad alleen bijstand indien en voorzover de vordering niet bestaat uit een vordering tot vergoeding van schade aan personen of aan zaken, zoals bedoeld in verzekerdes aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren.

Artikel 12 Verval van eigen risico

Het eigen risico zoals bedoeld in artikel 5 en artikel 13 van de Algemene Voorwaarden vervalt.

Artikel 13 Vermogensbeheer

- 13.1. Artikel 4 sub d van de bijzondere polisvoorwaarden wordt vervangen door de volgende bepaling: in geschillen over verhuur of exploitatie van goederen of zaken door een verzekerde;
- 13.2. De verzekerde heeft aanspraak op rechtsbijstand bij geschillen over vermogensbeheer met in Nederland toegelaten instellingen. Onder vermogensbeheer wordt verstaan: beheren, beleggen, kopen, verkopen van effecten en adviseren terzake.

Artikel 14 Fiscaal recht

- 14.1. Artikel 8 sub h van de Algemene Voorwaarden wordt vervangen door de volgende bepaling: in fiscale en fiscaalrechtelijke geschillen met (overheids)instanties, tenzij deze betrekking hebben op een belasting of heffing die van verzekerde bij de uitoefening van zijn particuliere activiteiten wordt gegeven en voorzover deze geen verband houden met de uitoefening van een beroep of de verwerving van inkomsten buiten regelmatige loondienst.
- 14.2. Voorts gelden in fiscale en fiscaalrechtelijke zaken de volgende bijzondere bepalingen:
- als gebeurtenis zoals bedoeld in artikel 3 van de Algemene Voorwaarden wordt hier aangemerkt de beslissing van de belastingautoriteit waartegen verzekerde beroep wenst aan te tekenen;
 - in afwijking van het bepaalde in artikel 5 lid 1 van de Algemene Voorwaarden is DAS bevoegd de rechtsbijstand te doen verlenen door een externe deskundige in haar opdracht;
 - rechtsbijstand wordt alleen verleend als de beslissing van de belastingautoriteit waartegen beroep wordt aangetekend alsmede de periode waarop die beslissing betrekking heeft, geheel binnen de looptijd van de dekking liggen;
 - DAS verleent uitsluitend rechtsbijstand in een gerechtelijke procedure voor de Nederlandse belastingrechter, mits het Nederlandse recht van toepassing is.

Artikel 15 Echtscheidingsmediation

- 15.1. Hierna wordt verstaan onder:
- echtscheidingsmediation: de bemiddeling door een mediator aan de verzekeringnemer en zijn of haar echtgeno(o)t(e) die gezamenlijk trachten hun onderlinge geschillen op te lossen, voortvloeiend uit hun voorgenomen beëindiging van het huwelijk, gericht op het indienen van het gemeenschappelijke verzoekschrift tot echtscheiding door een advocaat;
 - huwelijk: het naar Nederlands recht gesloten huwelijk of het in Nederland geregistreerde partnerschap tussen verzekeringnemer en zijn of haar echtgeno(o)t(e), respectievelijk geregistreerde partner;
 - beëindiging van het huwelijk: de beëindiging op gemeenschappelijk verzoek van een huwelijk tussen verzekeringnemer en zijn of haar echtgeno(o)t(e), respectievelijk geregistreerde partner.
- 15.2. In afwijking van het bepaalde in artikel 4 sub f van de bijzondere polisvoorwaarden is verzekerd het risico dat een verzekerde behoefte heeft aan echtscheidingsmediation in verband met de beëindiging van het huwelijk, mits het huwelijk ten minste drie jaar heeft geduurd sinds het afsluiten van het Pluspakket voor particulieren.
- 15.3. Als verzekerden het huwelijk wensen te beëindigen, kunnen zij gezamenlijk aanspraak maken op echtscheidingsmediation, mits het verzoek daartoe door hen beiden tegelijk wordt gedaan.
- 15.4. Verzekerden richten een door hen beiden ondertekend schriftelijk en gemotiveerd verzoek tot echtscheidingsmediation aan DAS. In dit verzoek kan volstaan worden met een opgave en overlegging van:
- de namen van de verzekeringnemer en zijn of haar echtgeno(o)t(e) respectievelijk geregistreerde partner;
 - een kopie van het trouwboekje of een uittreksel uit de registers van de burgerlijke stand, waaruit de datum van de huwelijksluiting blijkt;
 - de wens om door een gemeenschappelijk verzoek het huwelijk te doen beëindigen;
 - het toepasselijke polisnummer.
- 15.5. De echtscheidingsmediation wordt verleend aan de verzekeringnemer en de medeverzekerde gezamenlijk door een mediator die is ingeschreven in het Nederlands Mediation Instituut. Verzekerden kunnen een gezamenlijke keuze maken voor een mediator uit de lijst met mediators, die DAS hen voorlegt.
- 15.6. DAS geeft namens de verzekerden de opdracht tot mediation, waarbij

de mediator wordt verplicht DAS desgevraagd te informeren over de voortgang en de afloop van de mediation. Verzekerden machtigen hem daartoe uitdrukkelijk. DAS respecteert overigens de vertrouwelijkheid die de mediator gehouden is te bewaren over de tijdens de echtscheidingsmediation verkregen gegevens.

- 15.7. De kosten van de mediator worden vergoed tot ten hoogste € 2.000,-. DAS vergoedt slechts de kosten van één mediator.
- 15.8. DAS verleent geen echtscheidingsmediation indien ter zake van hetzelfde huwelijk een eerder verzoek tot mediation is gedaan, welke echtscheidingsmediation niet heeft geleid tot een gezamenlijke vaststellingsovereenkomst.

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

- 1.1. Onder DAS wordt verstaan: DAS Nederlandse Rechtsbijstand Verzekeringmaatschappij N.V., gevestigd in Amsterdam, KvK 33110754, alsmede en voorzover van toepassing de gevolmachtigde agenten van DAS.
- 1.2. Onder Nederland wordt verstaan: het in West-Europa gelegen grondgebied van het Koninkrijk der Nederlanden.
- 1.3. Rechtsbijstand houdt in:
 - a. het behartigen van de juridische belangen van de verzekerde die in een geschil betrokken is geraakt. Hieronder wordt verstaan:
 - het adviseren van de verzekerde over zijn rechtspositie en over de mogelijkheden het door hem gewenste resultaat te behalen;
 - het voeren van verweer tegen (strafrechtelijke) vorderingen;
 - het geldend maken van vorderingen of het namens de verzekerde indienen en verdedigen van verzoek- en bezwaarschriften;
 - het ten uitvoer leggen van vonnissen, beschikkingen of arbitrale uitspraken.
 - b. het vergoeden of voorschieten van de kosten van rechtsbijstand, die voortvloeien uit de bovengenoemde activiteiten, zoals nader omschreven in artikel 6.

Artikel 2 Adviesservice

Voorzover de bijzondere polisvoorwaarden daarop aanspraak geven, verstrekt DAS ook als er geen sprake is van een geschil juridisch advies aan de verzekerde.

Artikel 3 Het verzekerde risico en de gebeurtenis

- 3.1. Verzekerd is het risico dat een verzekerde in een geschil moet voorzien in een eigen behoefte aan rechtsbijstand ten gevolge van een gebeurtenis, mits voldaan wordt aan beide onderstaande voorwaarden:
 - a. de gebeurtenis, het geschil en de daaruit voortvloeiende behoefte aan rechtsbijstand doen zich voor gedurende de looptijd van de verzekeringsdekking;
 - b. de gebeurtenis, het geschil en de daaruit voortvloeiende behoefte aan rechtsbijstand konden bij het afsluiten van de verzekering of bij de uitbreiding van een bestaande verzekering redelijkerwijs niet worden voorzien.
- 3.2. Onder gebeurtenis wordt verstaan het voorval dat of de feitelijke ontwikkeling die redelijkerwijs moet worden beschouwd als de oorzaak van het geschil. In geval van het verhaal van schade is het schadeveroorzakende voorval de gebeurtenis. Een gebeurtenis waarvan de verzekerde niet op de hoogte was en ook niet op de hoogte behoefde te zijn, kan niet worden aangemerkt als oorzaak van het geschil. Bij twijfel is het aan de verzekerde dit aan te tonen.
- 3.3. Een samenhangend geheel van geschillen die voortvloeien uit een gebeurtenis wordt beschouwd als één geschil.
- 3.4. De omvang van de dekking wordt nader bepaald door hetgeen op of bij het polisblad en in de toepasselijke bijzondere polisvoorwaarden wordt vermeld.

Artikel 4 De wachttijd

- 4.1. DAS verleent geen rechtsbijstand als het geschil zich heeft voorgedaan binnen drie maanden na de ingangsdatum van de verzekering. Ingeval van een arbeidsrechtelijk geschil is deze termijn zes maanden en in een geschil over onteigening twaalf maanden.
- 4.2. De wachttijd geldt op overeenkomstige wijze voor een na de ingangsdatum van de verzekering afgesloten aanvullende dekking.
- 4.3. De wachttijd geldt niet als de verzekering direct aansluit op een soortgelijke verzekering waaraan de verzekerde bij voortbestaan dezelfde rechten had kunnen ontlenen.

Artikel 5 De verlening van de rechtsbijstand

- 5.1. De rechtsbijstand wordt verleend door deskundigen in loondienst van DAS, tenzij DAS besluit de verlening van de rechtsbijstand of een

deel daarvan over te dragen aan een externe deskundige. Voorzover de deskundige in loondienst van DAS de rechtsbijstand verleent, overlegt DAS met de verzekerde over de wijze van behandeling en informeert hem over de haalbaarheid van het gewenste resultaat.

- 5.2. Als er geen redelijke kans (meer) is het gewenste resultaat te bereiken, wordt de rechtsbijstandverlening gestaakt.
- 5.3. De hoogte van een eventueel verschuldigd eigen risico wordt op of bij het polisblad vermeld.
- 5.4. DAS is bevoegd geen (verdere) bijstand te verlenen als het belang van de zaak niet opweegt tegen de (verder) te maken kosten van rechtsbijstand. DAS stelt dan een bedrag beschikbaar dat gelijk is aan het belang van de zaak.
- 5.5. Als het naar het oordeel van DAS noodzakelijk is de behandeling of een deel daarvan over te dragen aan een externe deskundige, is uitsluitend DAS bevoegd om, na overleg met de verzekerde, opdrachten daartoe te verstrekken.
- 5.6. Als DAS een opdracht geeft aan een advocaat om de belangen van de verzekerde in een gerechtelijke of administratieve procedure te behartigen, volgt DAS de keuze van de verzekerde. Als de zaak in Nederland dient, komen alleen advocaten die in Nederland zijn ingeschreven of kantoor houden in aanmerking. Dient de zaak in het buitenland dan moet de advocaat bij het gerecht in het betreffende land zijn ingeschreven. In alle andere gevallen bepaalt DAS de keuze.
- 5.7. De opdrachten worden steeds namens de verzekerde gegeven. De verzekerde machtigt DAS hiertoe onherroepelijk. DAS is niet verplicht om in het kader van eenzelfde verzoek om rechtsbijstand aan meer dan één advocaat (al dan niet in loondienst van DAS) of (andere) externe deskundige een opdracht te verstrekken. Voorzover de rechtsbijstand wordt verleend door een advocaat die niet in loondienst is van DAS, treedt DAS slechts op als financier van de daarmee gemoeide kosten overeenkomstig de bepalingen die op deze verzekering van toepassing zijn.
- 5.8. De aansprakelijkheid voor schade door of in verband met de verlening van rechtsbijstand door deskundigen in loondienst van DAS is beperkt tot het bedrag waarop de afgesloten beroepsaansprakelijkheidsverzekering aanspraak geeft, vermeerderd met het eigen risico onder die verzekering. Een kopie van de polis met voorwaarden ligt ter inzage bij DAS. DAS is niet aansprakelijk voor schade door of in verband met de werkzaamheden van een door DAS ingeschakelde externe deskundige.
- 5.9. Als verzekerde, na toestemming van DAS, samen met (een aantal) andere belanghebbenden collectief actie voert via een externe deskundige, vergoedt DAS naar evenredigheid de ten behoeve van alle belanghebbenden gezamenlijk gemaakte kosten van rechtsbijstand.

Artikel 6 De kosten van rechtsbijstand

- 6.1. DAS vergoedt de volgende kosten van rechtsbijstand:
 - a. alle interne kosten: de kosten van de deskundigen in loondienst van DAS;
 - b. de volgende externe kosten:
 - de kosten van de externe deskundigen die door DAS worden ingeschakeld, voorzover deze kosten redelijk en noodzakelijk gemaakt zijn voor de uitvoering van de opdracht;
 - dat deel van de kosten van een door DAS ingeschakelde mediator, dat voor rekening van de verzekerde komt voorzover deze kosten naar het oordeel van DAS noodzakelijk zijn voor de verlening van de mediation;
 - de kosten van getuigen voorzover door een rechter toegewezen;
 - de proceskosten die ten laste van de verzekerde blijven of waartoe hij in een onherroepelijk vonnis is veroordeeld;
 - de noodzakelijke, in overleg met DAS te maken reis- en verblijfskosten van de verzekerde als zijn persoonlijk verschijnen voor een buitenlandse rechter is bevolen of dringend gewenst wordt door de ingeschakelde advocaat;
 - de kosten die verbonden zijn aan de ten uitvoerlegging van een vonnis.

- 6.2. DAS schiet de kosten voor die op grond van een contractuele of wettelijke bepaling verhaald, verrekend of door anderen vergoed kunnen worden. Als deze voorgeschoten kosten daadwerkelijk verhaald, verrekend of door anderen vergoed zijn, komen deze aan DAS toe.
- 6.3. Niet voor vergoeding komen in aanmerking:
 - a. de kosten die beneden een overeengekomen eigen risico blijven;
 - b. de in lid 1 sub b bedoelde externe kosten die het verzekerde kostenmaximum per geschil te boven gaan.

Artikel 7 Verplichtingen van de verzekerde

- 7.1. De verzekerde die een verzoek om rechtsbijstand wil doen, meldt zijn verzoek zo spoedig mogelijk na het ontstaan van het geschil aan bij DAS.
- 7.2. Als twijfelachtig is of het verzoek om rechtsbijstand van de verzekerde betrekking heeft op een geschil, moet de verzekerde de aanwezigheid van een geschil aantonen door een deskundigenrapport. Dit rapport moet uitsluitend geven over de feitelijke gevolgen van de gebeurtenis en over de oorzaak en veroorzaker van het geschil. Geeft het rapport voldoende grond voor het verlenen van rechtsbijstand, dan vergoedt DAS de kosten van het rapport.
- 7.3. De verzekerde die om rechtsbijstand verzoekt, verleent alle medewerking aan DAS of aan de ingeschakelde externe deskundigen. Dit houdt in ieder geval in dat hij:
 - a. alle gegevens en stukken verstrekt die op zijn verzoek betrekking hebben;
 - b. op verzoek van DAS de omvang van het geschil en/of het (financieel) belang aannemelijk maakt;
 - c. DAS machtigt de stukken die een externe deskundige over zijn verzoek ter beschikking heeft in te zien;
 - d. zich desgevraagd civiele partij stelt in een strafzaak en meewerkt aan het verhalen van de gemaakte kosten van rechtsbijstand op derden;
 - e. verplicht is om alle medewerking te verlenen en/of om zijn rechten aan DAS over te dragen om de gemaakte of nog te maken kosten op derden te verhalen;
 - f. alles nalaat wat de belangen van DAS kan schaden.
- 7.4. De verzekerde is verplicht de door DAS voorgeschoten kosten, voorzover hij die ontvangt, te restitueren aan DAS. Daaronder worden onder andere verstaan de door de verzekerde ontvangen buitengerechtelijke kosten, de bij een onherroepelijk vonnis toegewezen proceskosten en de voor de verzekerde verrekenbare BTW.

Artikel 8 De uitsluitingen

DAS verleent geen (verdere) rechtsbijstand in de gevallen die omschreven zijn in de toepasselijke bijzondere voorwaarden. Daarnaast verleent DAS geen rechtsbijstand:

- a. als de verzekerde in strijd met de verzekeringsvoorwaarden handelt en de belangen van DAS daardoor schaadt. Daarvan is in ieder geval sprake als hij zijn verzoek om rechtsbijstand zó laat heeft aangemeld dat DAS alleen maar met meer inspanningen of meer kosten rechtsbijstand zou kunnen verlenen;
- b. als het geschil een gevolg is van natuurrampen, atoomkernreacties of molest (onder molest worden de omstandigheden en gebeurtenissen verstaan zoals omschreven in de tekst van het Verbond van Verzekeraars, op 2 november 1981 gedeponeerd bij de griffie van de Rechtbank in Den Haag onder nr. 136, waaronder gewapend conflict, burgeroorlog, opstand, binnenlandse onlusten, oproer, munitie, sabotage en terrorisme);
Als het geschil direct of indirect verband houdt met terrorisme, preventieve maatregelen danwel handelingen of gedragingen ter voorbereiding van terrorisme of preventieve maatregelen, wordt wel rechtsbijstand verleend indien en voorzover de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorisemeschaden (NHT), waar DAS zich voor het terrorismerisico heeft herverzekerd, dekking verleent. Het clauseblad terrorismedekking en het protocol afwikkeling claims bij terrorisemeschaden van

- de NHT zijn van toepassing. De tekst hiervan wordt u op verzoek toegezonden of kunt u nalezen op www.terrorisemeverzekerder.nl of op www.das.nl. In aanvulling op artikel 7 vervalt de aanspraak op rechtsbijstand als het verzoek om bijstand niet is gedaan binnen twee jaar nadat de NHT heeft beslist dat er sprake is van een terrorisemeschade.
- c. als het geschil verband houdt met het besturen van een voer- of vaartuig, terwijl de bestuurder niet bevoegd was dit te besturen. DAS doet hierop in een strafzaak geen beroep als de vervolging geen betrekking heeft op het onbevoegd besturen of als de verzekerde die het verzoek om rechtsbijstand doet, niet wist en redelijkerwijs niet kon weten dat de bestuurder onbevoegd bestuurd;
 - d. in een geschil tussen een verzekerde en DAS, dan wel in een geschil over de uitleg en/of uitvoering van deze verzekeringsovereenkomst (DAS vergoedt echter alsnog de redelijk gemaakte kosten van rechtsbijstand als de verzekerde in een onherroepelijk vonnis gelijk krijgt);
 - e. als het geschil het beoogde of zekere gevolg is van het handelen of nalaten van de verzekerde of als hij het ontstaan daarvan of van de behoefte aan rechtsbijstand willens en wetens heeft geaccepteerd om enig voordeel te behouden of te behalen;
 - f. in een strafzaak als de gebeurtenis een (voorwaardelijk) opzettelijk inhoudt, dan wel als de verzekerde willens en wetens heeft gehandeld. Als bij het einde van de zaak deze omstandigheden afwezig blijken te zijn, vergoedt DAS alsnog de redelijk gemaakte kosten van rechtsbijstand, overeenkomstig artikel 6;
 - g. in geschillen die zijn ontstaan doordat de verzekerde instaat voor verplichtingen van anderen of doordat een vordering of verplichting van een ander op hem is overgegaan;
 - h. in fiscale of fiscaalrechtelijke geschillen met (overheids)instanties. Hieronder vallen ook geschillen over heffingen en heffingsvrije hoeveelheden (bijvoorbeeld mest-/melkquota), retributies, bijdragen, leges, invoerrechten en accijnzen;
 - i. voorzover de verzekerde voor de behartiging van zijn belangen aanspraak kan maken op een aansprakelijkheidsverzekering.

Artikel 9 Belangenconflicten

Er is sprake van een belangenconflict als beide partijen in een geschil aanspraak maken en hebben op rechtsbijstand door DAS. In dat geval geldt het volgende:

- a. bij een geschil tussen de verzekeringnemer en één van de medeverzekerden op één polis verleent DAS alleen rechtsbijstand aan de verzekeringnemer;
- b. bij een geschil tussen twee medeverzekerden op één polis verleent DAS alleen rechtsbijstand aan de verzekerde die door de verzekeringnemer is aangewezen;
- c. bij een geschil tussen twee verzekerden op twee verschillende polissen hebben beide verzekerden recht op rechtsbijstand door een advocaat naar eigen keuze. DAS vergoedt de kosten hiervan overeenkomstig artikel 6.

Artikel 10 De geschillenregeling

- 10.1. Als de verzekerde het oneens blijft met het oordeel van DAS over de regeling van het geschil waarvoor hij beroep op de verzekering heeft gedaan, dan kan hij DAS schriftelijk verzoeken dit meningsverschil voor te leggen aan een advocaat naar zijn keuze.
- 10.2. DAS legt dan dit meningsverschil, met alle relevante stukken, voor aan de gekozen advocaat en verzoekt hem zijn oordeel te geven. Desgewenst verwoordt de verzekerde ook zelf nog eens het meningsverschil. Het oordeel van de advocaat is bindend voor DAS. De kosten zijn voor rekening van DAS en komen niet ten laste van het verzekerde kostenmaximum.
- 10.3. De verlening van rechtsbijstand wordt door DAS voortgezet in overeenstemming met het oordeel van de advocaat, tenzij de verzekerde op dat moment te kennen geeft dat hij gebruik wil maken van het bepaalde in lid 5 van dit artikel.

- 10.4. Als DAS de behandeling overdraagt aan een externe deskundige, mag de opdracht niet aan de advocaat die het bindende oordeel heeft gegeven of aan een kantoorgenoot worden verstrekt.
- 10.5. Als verzekerde zich niet met het oordeel van de advocaat kan verenigen, kan hij de zaaksbehandeling voor eigen rekening en risico voortzetten. Wordt hij daardoor alsnog geheel of gedeeltelijk in het gelijk gesteld, dan betaalt DAS alsnog de redelijk gemaakte kosten van rechtsbijstand, overeenkomstig het bepaalde in artikel 6.
- 10.6. Deze geschillenregeling is niet van toepassing op een meningsverschil over de regeling van het geschil tussen de verzekerde en een advocaat of een door DAS ingeschakelde externe deskundige.

Artikel 11 Kennisgevingen en correspondentie

- 11.1. Mededelingen door DAS aan de verzekeringnemer worden rechtsgeldig gedaan aan het laatst door hem opgegeven adres of aan het adres van zijn assurantieadviseur.
- 11.2. Het overleg over de zaaksbehandeling wordt rechtstreeks met de verzekerde gevoerd, tenzij met uitdrukkelijke toestemming van de verzekerde anders is overeengekomen.

Artikel 12 Persoonsgegevens

- 12.1. De bij de aanvraag of wijziging van een verzekering en de bij een verzoek om rechtsbijstand verstrekte persoonsgegevens worden door DAS verwerkt voor het aangaan of uitvoeren van de verzekering en het beheren van de daaruit voortvloeiende relaties. Hieronder vallen ook het voorkomen en bestrijden van fraude alsmede marketingactiviteiten van DAS-ondernemingen. Indien u niet wilt dat uw gegevens worden gebruikt voor marketingactiviteiten kunt u dat kenbaar maken via www.das.nl/afmelden.
- 12.2. In de database van de Stichting Centraal Informatie Systeem van in Nederland werkzame schadeverzekeringsmaatschappijen (Stichting CIS) kunnen gegevens worden verwerkt, die u bij het afsluiten of wijzigen van een verzekering of in geval van schade verstrekt. Voor een verantwoord acceptatiebeleid kan DAS uw gegevens raadplegen bij de Stichting CIS te Zeist. Het doel hiervan is risico's te beheersen en fraude tegen te gaan. Op deze registratie is het privacyreglement van de Stichting CIS van toepassing. Kijkt u voor meer informatie op www.stichtingcis.nl. Hier vindt u ook het privacyreglement dat van toepassing is.
- 12.3. De gedragscode 'Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen' is van toepassing. In deze gedragscode worden rechten en plichten van partijen bij de gegevensverwerking vermeld. De volledige tekst is op te vragen bij het Verbond van Verzekeraars, Postbus 93450, 2509 AL Den Haag, telefoon 070 3338777.

Artikel 13 Premiebetaling, eigen risico en gevolgen niet betalen

- 13.1. De verzekeringnemer moet de premie, de kosten en de assurantiebelasting vooruit betalen, uiterlijk op de laatste dag van de termijn die in de nota wordt genoemd. Als de verzekeringnemer het verschuldigde niet tijdig betaalt of weigert te betalen en de verzekeringnemer is op dit verzuim gewezen, wordt voor geschillen die daarna ontstaan geen dekking meer verleend. De verzekeringnemer moet het verschuldigde vermeerderd met rente en de incassokosten alsnog betalen. De dag nadat het verschuldigde is ontvangen begint de dekking weer.
- 13.2. Als is overeengekomen dat de betaling van de jaarlijks verschuldigde premie in meer dan één termijn plaatsvindt en het verschuldigde is niet tijdig betaald, vervalt bovendien deze betalingsregeling en wordt ook de premie voor de resterende termijn(en) onmiddellijk volledig verschuldigd.
- 13.3. DAS heeft het recht de verzekering tussentijds met een opzegtermijn van twee maanden te beëindigen als de premie, kosten en belasting, nadat DAS de verzekeringnemer op dit verzuim heeft gewezen, niet worden betaald.

- 13.4. Als uit het polisblad blijkt dat een eigen risico verschuldigd is, moet de verzekerde dit betalen zodra DAS daarom verzoekt, uiterlijk op de laatste dag van de termijn die in de nota wordt genoemd. Als niet binnen de genoemde termijn betaald is, is de verzekerde vanaf de eerste dag na deze termijn wettelijke rente en incassokosten verschuldigd. Bovendien is DAS dan bevoegd geen verdere rechtsbijstand te verlenen naar aanleiding van het betreffende verzoek om rechtsbijstand.
- 13.5. Bij beëindiging van de verzekering, anders dan wegens kwade trouw van de verzekerde, wordt de premie over de termijn waarin de verzekering niet meer van kracht is, onder inhouding van administratiekosten aan de verzekeringnemer terugbetaald.

Artikel 14 Wijziging van premie en/of voorwaarden

- 14.1. DAS heeft het recht de premie en/of voorwaarden van groepen van verzekeringen tussentijds en bloc te wijzigen en deze verzekering hieraan aan te passen.
- 14.2. DAS brengt de verzekeringnemer schriftelijk van deze wijziging op de hoogte met vermelding van de datum waarop deze wijziging ingaat. Als de wijziging een premieverhoging en/of een dekkingsbeperking betreft, heeft de verzekeringnemer het recht om de verzekering schriftelijk en binnen een termijn van 30 dagen na de wijzigingsdatum aan DAS op te zeggen. De verzekering eindigt dan op de wijzigingsdatum om 24.00 uur. Als DAS binnen deze termijn van 30 dagen geen opzegging heeft ontvangen, wordt de verzekeringnemer geacht in te stemmen met de voorgestelde wijziging.
- 14.3. DAS is bevoegd de tarieven jaarlijks aan te passen overeenkomstig de stijging van de consumentenprijsindex voor alle huishoudens van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Premie-indexering is geen reden voor beëindiging van de verzekering.

Artikel 15 Duur en einde van de verzekering

- 15.1. Geldigheidsduur van de verzekering
 - a. Op het polisblad staat vermeld voor welke periode de verzekeringsovereenkomst is aangegaan. Deze periode is of voor onbepaalde tijd, of voor bepaalde contractduur.
 - b. Is de verzekering voor bepaalde contractduur aangegaan, dan wordt de verzekering na afloop automatisch omgezet in een verzekering voor onbepaalde tijd, tenzij anders wordt overeengekomen.
- 15.2. Indien er sprake is van een overeenkomst voor onbepaalde tijd of met een contractduur van één jaar, is:
 - a. de verzekeringnemer bevoegd de verzekering op te zeggen dagelijks en schriftelijk, met inachtneming van een opzegtermijn van één maand;
 - b. DAS bevoegd om de verzekering op te zeggen of voor te stellen deze tegen een andere premie en/of voorwaarden voort te zetten, overeenkomstig artikel 15.3.
- 15.3. Indien sprake is van een overeenkomst met bepaalde contractduur, niet zijnde één jaar, zijn de verzekeringnemer en DAS bevoegd om de verzekering op te zeggen, of kan DAS voorstellen de verzekering tegen een andere premie en/of andere voorwaarden voort te zetten:
 - a. schriftelijk, tegen de contractvervaldatum, met inachtneming van een opzegtermijn van twee maanden;
 - b. binnen twee maanden nadat een gebeurtenis die voor DAS tot verlening van rechtsbijstand kan leiden, door een verzekerde is gemeld. De verzekering eindigt op de in de opzeggingsbrief genoemde datum, zij het niet eerder dan twee maanden na dagtekening;
 - c. als de verzekeringnemer een voorstel tot wijziging van premie en/of voorwaarden niet accepteert. Dit geldt alleen als het een premieverhoging en/of een dekkingsbeperking betreft. De verzekeringnemer moet dan schriftelijk en binnen een termijn van 30 dagen na de wijzigingsdatum aan DAS opzeggen. De verzekering eindigt dan op de wijzigingsdatum om 24.00 uur;

-
- d. binnen twee maanden na de ontdekking dat verzekeringnemer de mededelingsplicht bij het aangaan van de verzekering niet is nagekomen en de verzekeringnemer daarbij heeft gehandeld met de opzet DAS te misleiden dan wel DAS de verzekering bij kennis van de ware stand van zaken niet zou hebben gesloten. De verzekering eindigt op de in de opzeggingsbrief genoemde datum;
 - e. tegen de dag waarop DAS een beroep heeft gedaan op het met opzet geven van een onjuiste voorstelling van zaken bij de melding van het verzoek om rechtsbijstand. De verzekering eindigt op de in de opzeggingsbrief van DAS genoemde datum.
- 15.4. De verzekering eindigt bovendien:
- a. zodra de verzekeringnemer niet meer in Nederland woont of gevestigd is;
 - b. door het overlijden of faillissement van verzekeringnemer of door opheffing van het verzekerde bedrijf.

Artikel 16 Toepasselijk recht en klachtenregeling

- 16.1. Op deze rechtsbijstandverzekering is het Nederlandse recht van toepassing. DAS onderschrijft de Gedragscode Verzekeraars en richt zich op de naleving ervan. De tekst ligt ter inzage bij DAS.
- 16.2. Klachten en geschillen die betrekking hebben op de totstandkoming en uitvoering van deze verzekeringsovereenkomst kunnen worden voorgelegd aan de directie van DAS. Wanneer het oordeel van DAS voor de verzekerde niet bevredigend is, kan hij zich wenden tot de Stichting Klachteninstituut Financiële Dienstverlening, Postbus 93257, 2509 AG Den Haag, telefoon 070 3338999, www.kifid.nl. Deze mogelijkheid geldt alleen voor consumenten. Wanneer de verzekerde geen gebruik wil of kan maken van deze klachtenbehandelingsmogelijkheid, of de behandeling of de uitkomst hiervan niet bevredigend vindt, kan hij het geschil voorleggen aan de bevoegde rechter. Bij deze klachtenregeling is van bijzonder belang artikel 8 sub d.
- 16.3. DAS heeft een vergunning van De Nederlandsche Bank voor het aanbieden van rechtsbijstandverzekeringen en staat ingeschreven in het register van toezichthouder Autoriteit Financiële Markten (AFM) onder nummer 12000541.